

Výroční zpráva za rok 2003

Základní údaje

Název: Galerie města Plzně (Městská galerie X-centrum)
Zřizovatel: Město Plzeň
Ekonomické uspořádání: obecně prospěšná společnost
Adresa: Dominikánská 2, 301 12 Plzeň

Složení správní rady k 1. 1. 2003:

Ak.soch.Jaroslav Šindelář
Lhota 183,320 11

Ing.Jaroslav Lobkowicz
Plzeňská 401,322 OOPlzeň

Mgr. Stanislav Poláček
Rubešova 18, 301 53 Plzeň

PhDr.Bronislav Losenický
Břeňkova 1,320 00 Plzeň 2

Mgr.Marcel Fišer
Vila Vilmy Vrbové Kotrbové,340 21 Klenová

Doc.RnDr.Jiří Fiala,Csc.
Podjavorinské 1597
1400 00 Praha

Dozorčí rada:
Ing.Jan Loučím
Červenohrádecká 21,312 14 Plzeň

JUDr.Jaroslav Svejkovský
Třemošenská 200,Záluží,330 11 Třemošná u Plzně

Personální obsazení

V současné době jsou v Galerii města Plzně tři stálí zaměstnanci – ředitel Mgr. Václav Malina a jeho asistentka Hedvika Havlíčková, od 1.7.2003 byl přijat na třetinový úvazek odborný pracovník Petr Jindra. Dozor na výstavách zajišťuje jedna pracovnice - Lada Heroutová v termínovaném pracovním poměru a dva civilní zaměstnanci. Účetnictví je vedeno externí účetní Jaroslavou Mališovou.

Úvodní zpráva

Galerie města Plzně vstoupila v roce 2003 s novým názvem a s novou koncepcí do třetího roku svého trvání. Rok 2003 přinesl další významné změny do fungování galerie. Především se podařilo získat nové prostory pro kanceláře od Magistrátu města Plzně v přílehlé budově radničního komplexu, což přineslo zlepšení podmínek pro práci stávajících zaměstnanců i možnost přijmout nového zaměstnance – odborného pracovníka Petra Jindru, zatím na třetinový úvazek s výhledem na zvýšení úvazku do dalších let podle možností galerie, zejména finančních. Přestěhování kanceláře do nově získaných prostor umožnilo vytvořit i zázemí pro pracovníky dozoru na výstavách a skladování uměleckých děl (depozitář) a dalších předmětů (technika, archiv atd.) a především otevřít zázemí - toaletu (WC, umývárnu a šatnu) pro návštěvníky GmP přímo ve výstavních prostorách. Komplex GmP se těmito úpravami sjednotil a uzavřel, vytvořila se i možnost vystavovat sochy a objekty na uzavřeném dvorku, který bývá rovněž využíván v letních měsících pro vernisáže, koncerty, performance apod.

Dramaturgický plán výstav a dalších akcí na rok 2003 byl připraven s patřičným časovým předstihem (zhruba půl roku) a naplňoval výhledově dlouhodobou koncepci zaměření galerie na moderní a současné umění české i zahraniční s důrazem na zařazování umění plzeňského regionu do širšího českého a evropského kontextu. V tomto duchu se odvíjela i publikační a propagační činnost GmP. Dramaturgie výstav soustavně dbá na vyváženost programu při zachování jeho žánrové a druhové pestrosti. V roce 2003 se uskutečnilo v GmP 17 výstav v 8 výstavních termínech, z toho jeden mezinárodní projekt, několik výstav tématických a skupinových, ostatní individuální, zastoupeni byli klasici moderního evropského i českého umění (mnozí již nežijící) i umělci mladí, 7 výstav mělo přímý vztah k Plzni nebo regionu (v případě individuálních výstav šlo o umělce plzeňské nebo v Plzni narozené, projekt Kolorismus zpracovával kapitolu nedávné historie plzeňského umění. K poslední jmenované výstavě byl vydán obsáhlý katalog s 66 reprodukcemi, několika studiemi a medailóny jednotlivých umělců. GmP rovněž spolupracuje s řadou kulturních institucí domácích i zahraničních ve smyslu recipročních nabídek výstavních projektů. Na tomto principu se uskutečnily další tři výstavy plzeňských umělekyn připravené GmP pro Galerii U Bílého Jednorožce v Klatovech (Galerie Klatovy/Klenová). K výstavám byly vydány kvalitní katalogy. Kromě výstav se v GmP uskutečnila i řada koncertů, večerů poezie, besed s autory a další akce, pravidelně jsou kulturní programy součástí vernisáží. Galerie poskytuje i prostor pro přednášky, diskusní setkávání na témata výtvarné historie atd.

Finanční zajištění chodu galerie probíhalo bez větších problémů s výjimkou přechodného období počátku nového kalendářního roku, kdy peníze za předcházející rok jsou již vyčerpány a nové se teprve čeká. Tento dlouhodobý problém není zatím vyřešen, dary zřizovatele –města Plzně na provoz, granty na jednotlivé projekty atd. přicházejí opožděně a galerie musí překlenout toto období ze zdrojů vlastních příjmů (tržba za vstupné, prodej katalogů apod.), které ovšem nevystačí na delší období. Díky dobrému hospodaření mohla galerie dovybavit výstavní prostory dalšími objekty – tři rozměrné stoly se skly pro vystavování plošných i prostorových exponátů v horizontální poloze, drobnější technická vybava a doplňky, dále byl zakoupen nový počítač pro kancelář i výstavní účely, podlahová krytina a nábytek pro nové kanceláře, žaluzie apod.

Podrobný rozpis výdajů na jednotlivé výstavy i provoz obsahuje účetní závěrka. Hlavním finančním zdrojem pro chod galerie je subvence (dar) na provoz od zřizovatele města Plzně (2.000.000,- Kč) dále grant MK ČR na realizaci výstavního plánu (300.000,-Kč), grant Nadace města Plzně na realizaci katalogu (46.000,-), grant nadace Arbor Vitae na výstavu Ze života...(30.000,-Kč), finanční příspěvky zahraničních institucí (Galerie Albstadt, Velvyslanectví spolkové Republiky Německo) a další drobné příspěvky a dary (viz příloha finanční zpráva).

Přehled činnosti v roce 2003

Výstavní činnost

V roce 2003 uspořádala GmP celkem 20 výstav, 3 výstavy byly uspořádány ve spolupráci s Galeríí Klatovy/Klenová v Galerii U Bílého Jednorozce v Klatovech, dále galerie uspořádala řadu doprovodných kulturních akcí a v rámci vernisáží a výstav celou řadu hudebních, literárních, filmových a dalších produkcí, besed s autory, lektorských přednášek a podobně.

Přehled výstav v GmP:

leden – únor, 10.1 – 16.2.

Nadzemí: **Jan Schýbal** (Plzeň) - **Černá a bílá** (fotografie) , **Ivan Vala** (Plzeň) – **Vnitřní hlasy** (kresby)

Podzemí: **Jan Stolín** (Liberec) – **posuny_B_GP** (videoinstalace)

Výstava plzeňského dokumentaristy Jana Schýbala (1958) představila poprvé na domácí půdě autorovy fotografické cykly, které většinou vznikaly v rámci českých i mezinárodních symposií a dílen v posledních letech. Řada z nich byla již byla vystavena v renomovaných galeriích mimo Plzeň. Kurátorem výstavy byl Zbyněk Ilek z galerie G 4 v Chebu.

Známý plzeňský fotograf mladší generace Ivan Vala (vystudoval obor fotografie u prof. Jána Šmoka na pražské FAMU) se v GmP představil jako autor pozoruhodných kreseb, které budou určitě patřily k objevům loňské výstavní sezóny. Kurátor výstavy Jiří Valoch, NG Praha..

Jan Stolín patří k nejdůležitějším umělcům mladé generace o čemž svědčí i jeho nominace na prestižní cenou J. Chalupceckého v roce 2001.Kurátor výstavy Zbyněk Sedláček, Fakulta užitého umění designu UJEP v Ústí nad Labem.

únor – březen, 21. 2. – 30.3.

Nadzemí, podzemí: **Ostravská úderka** (**Daniel Balabán, skupina Record, Aleš Hudeček,**

Petr Lysáček, Hana Puchová, Jiří Surůvka, Katarína Szániyová, Jiří Šigut)

Výstava představila v reprezentativním výběru umělce střední a mladé generace Ostravy, která se stala v posledních letech jedním z nejvýznamnějších center českého umění. Byla pořádána ve spolupráci s prestižní ostravskou galerií Sokolská 26 a jejím kurátorem Milanem Weberem.

duben – květen, 4. 4. – 11. 5.

Nadzemí:

TERRA MAGICA?

Výstava mezinárodní informelu včera a dnes z grafické sbírky manželů Hartmannových poprvé předložila návštěvníkům na české půdě díla významných tvůrců tohoto směru, jako je

např. Karl Appel, Emilio Vedova, Hans Hartung, Antoni Tapiés, Pierre Soullages a další. Kurátor Gerhard Hartmann a Václav Malina.

Podzemí a dvorek:

66,6% ženskosti

Lenka Klodová, Kurt Gebauer, Ivana Junková

Sochař Kurt Gebauer (1941) patří k nevýznamnějším představitelům současného českého umění, je profesorem VŠUP v Praze, kde již 12 let vede ateliér veškerého sochařství. Výstava představila autorův projekt pro podzemí GmP, mázhaus a dvorek s přílehlými prostory (včetně oken radnice). Jeho současná asistentka Ivana Junková a bývalá asistentka Lenka Klodová zde představily své sochařské i plošné práce na feminní téma, které bylo pojato v provokativním a sarkastickém duchu. Výstava měla pozitivně skandální ohlas. Kurátor výstavy Kurt Gebauer a Václav Malina.

květen - červen 16. 5. – 22. 6.

Podzemí, nadzemí: **Karel Adamus, Jan Wojnar (Třinec) – Vizuální poezie**

Karel Adamus, narozený 1943 v Plzni, spolu se svým generačním druhem Janem Wojnarem vytvářejí zajímavou enklávu konceptuálního umění v severomoravském Třinci. Výstava byla

i počtou plzeňskému rodákovi k jeho šedesátinám. Poprvé nejen v Plzni se zde setkaly dvě významné zakladatelské osobnosti vizuální poezie v retrospektivním průřezu celou jejich tvorbou od 60. let do současnosti. Výstava vzbudila nečekaný ohlas zejména u mladých diváků také díky lektorským přednáškám a animacím. Kurátor výstavy Jiří Valoch, NG Praha.

červenec – srpen 1. 7. – 27. 8.

Nadzemí, podzemí:

Dagmar Brichcínová, Roman Brichcín, Eva Prokopcová (České Budějovice) - Možnosti obrazu

Výstavy českobudějovických autorů střední generace představily jejich novou tvorbu – figurální obrazy plzeňského rodáka Romana Brichcína, monochromy Dagmar Brichcínové a obrazy a kresby na stržených tapetách Evy Prokopcové. Význam obou autorů již dávno přesáhl hranice jihočeského regionu. Výstavu uvedl Jiří Valoch, NG Praha a Ivan Neumann, ředitel Českého muzea výtvarných umění v Praze.

září 5. 9. – 12. 10.

Nadzemí: **Kolorismus – Jiří Patera a jeho škola v Plzni**

Podzemí: **Petr Lébl – Nejsem výtvarník (scénografie)**

Plzeňská škola Jiřího Patery vznikala v osmdesátých letech 20. století v rámci polooficiálních kroužků amatérských výtvarníků, scházejících se v ateliérech ve škodovácké Besedě a borské Luně. Dominantním rysem jejich tvorby byl koloristický přístup k malbě v duchu salcmanovské tradice (Martin Salcman, rodák z Druztové u Plzně, působil po 2. svět. válce jako vysokoškolský profesor v Praze), kterou v Plzni rozvíjel jeho žák a asistent Jiří Patera, jehož život se uzavřel před nedávnem.

Z tohoto prostředí vyšla řada dalších významných plzeňských tvůrců – Bronislav Losenický, Milam Maur, Václav Malina, Václav Benedikt, Vladimír Venda, Helena Vendová a další.

Výstava chtěla připomenout tuto významnou kapitolu v nedávné historii plzeňského umění.

K výstavě vyšel i obsáhlý katalog z pera kurátorů výstavy: Marcela Fišera, ředitel Galerie Klatovy/ Klenová, plzeňského teoretika a malíře Bronislava Losenického a Václava Maliny, jednoho z protagonistů Paterovy školy.

Výstava nedávno zesnulého režiséra Divadla Na zábradlí Vladimíra Lébala ho chce připomenout jako významnou osobnost českého divadla i jako tvůrce pozoruhodných scénických výprav. Uskutečnila se v rámci 11. ročníku Mezinárodního festivalu Divadlo Plzeň 2003 a patřila k nejvýznamnějším událostem tohoto festivalu.

říjen 17. 10. – 23. 11.

Nadzemí: **Ornament**

Projekt kurátorek Galerie **moderního** umění v Hradci Králové Marty Vítkové a Petry Finfrlové představil v repríze v GmP fenomén ornamentu v dílech 15 současných českých umělců tří generací. Výstavu uvedl Václav Malina.

Podzemí: **Barbara Benish** (Los Angeles, Nažovské Hory) **The bride in the enclosed garden** (instalace)

Americká umělkyně žijící v současnosti v Plzeňském kraji vybrala pro výstavu ve specifickém prostoru podzemí GmP díla křehké krásy feminního charakteru v citlivých instalacích. Výstavu uvedl Vladimír Kokolia.

Mázhaus a dvorek: **Martin Kalný** (Praha) – **La vie est belle** (instalace, obrazy, kresby, tisky)

Mladý světoběžník, který nedávno ukončil studium na AVU v Praze se představil poprvé větší tematickou výstavou v Čechách, samostatnou instalací na dvorku GmP bylo jeho sedm postelí se sociálním a filozofickým podtextem. Výstavu uvedl Vladimír Kokolia.

listopad – prosinec 28. 11. – 31. 12.

Ze života...

Michal Singer (Praha, Týnec) – Obrazy, kresby, plastiky

Ladislav Sýkora (Dešenice) – Linoryty, plastiky

Rudolf Dzurko (Praha) – Obrazy

Výstavy představila solitérní umělce, kteří se pohybují mimo zavedené okruhy českého umění a jejich tvorba má do určité míry insitní charakter. Michal Singer žije v Praze a v Týnci u Klatov. Jeho obrazy a kresby zaujaly na rozsáhlém projektu Divočina v Galerii Klatovy/ Klenová v roce 2002, kde se představili i oba další autoři – romský malíř a sochař Rudolf Dzurko se svými reliéfy z drčeného skla a plzeňský rodák, svérázný linorytec Ladislav Sýkora. Výstava se koná ve spolupráci s Galerií Klatovy/ Klenová, jejími kurátory byli Marcel Fišer a Martin Souček.

Výstavy ve spolupráci s Galerií Klatovy/Klenová

Galerie U Bílého Jednorozce Klatovy, 9. srpen až 28. září

Květa Monhartová: Setkávání

Výstava plzeňské malířky a literátky představila její silně expresivní figurativní tvorbu zhruba za posledních 10 let v tematických cyklech v 1. patře GUBJ. Kurátor výstavy Václav Malina (GmP)

Miroslava Nová: Kameny

Monotematická sochařská výstava v sestavách i solitérních kusech nefigurativních, zčásti opracovaných vápencových kamenů citlivě reagovala na prostor a světlo přízemních a podzemních prostor GUBJ. Sochařka patří k nejvýznamnějším tvůrcům plzeňského umění posledních desetiletí. Kurátor výstavy Václav Malina (GmP)

Kateřina Slípková: Repetice

Autorka střední generace představila své nové obrazy, kde se uplatňuje princip geometrie a opakování v nečekaných vypointovaných souvislostech se smyslem pro absurditu a jemný humor v nepopisné plošné malbě. Kurátor výstavy Václav Malina (GmP).

Publikační činnost, propagace a mediální ohlasy

Galerie ke každé výstavě vydává pozvánku – minikatalog a k vybraným výstavám obsáhlejší katalogy – nejrozsáhlejší k výstavě Kolorismus, Jirí Patera a jeho škola v Plzni, dále ve spolupráci s galerií Klatovy/Klenová vyšly tři monografické katalogy k výstavám Setkávání Květy Monhartové, Kameny Miroslavy Nové a Repetice Kateřiny Slípkové. Na publicitě GmP se podílí pracovníci galerie, zejména její ředitel Václav Malina, který se podílel na koncepci a textech všech čtyř katalogů publikovaných přímo GmP, pravidelně píše články do časopisu Pars pro toto, odborného i denního tisku, uvádí výstavy v GmP i jiných galeriích, spolupracuje s českým rozhlasem a regionální televizí. Rovněž nový pracovník Petr Jindra (působí též jako výtvarný pedagog a studuje dějiny umění na FF UK v Praze) publikuje v tisku recenze a úvahy a spolupracuje i s dalšími médii, zejména s Českým rozhlasem. Oba uvedení pracovníci působí též jako lektori pro skupinové prohlídky výstav v GmP, především při práci s žáky a studenty všech typů škol.

Pro propagaci svých výstav používá GmP placenou i neplacenou inzerci – čas. Ateliér a www.kultpro, Plzeňský deník atd. Galerie města Plzně se snaží do své dramaturgie zahrnout široké spektrum typů výstav pro co nejširší okruh návštěvníků, vychází vstříc zejména mladým divákům, spolupracuje se školami všech stupňů, umožňuje jim volný vstup pro skupiny s pedagogy a zajišťuje i lektorské provádění výstavami. Návštěvnost galerie se v roce 2003 činila zhruba 12.000 návštěvníků. Největší návštěvnost měla výstava určená přímo pro Plzeň-Kolorismus, Jirí Patera a jeho škola v Plzni, dále výstava Kurta Gebauera a jeho asistentek z VŠUMP, rovněž byla divácky vděčná výstava Ze života. Tradičně je vysoká účast na vernisážích výstav – řádově stovky návštěvníků. V loňském roce se v GmP uskutečnily 3 večery poezie, 4 hudební pořady (koncerty jazzové a vážné hudby), několik besed s autory pro umělecké školy a veřejnost. Galerii navštívily v loňském roce i skupiny studentů z vysokých uměleckých škol v Čechách i zahraničí se svými profesory.

Výstavy v GmP jsou pravidelně recenzovány v regionálním i celostátním tisku, o čemž je vedena dokumentace. Potěšitelné je, že ze všech plzeňských galerií je právě GmP věnována největší pozornost v odborném tisku – téměř každá výstava byla recenzována v časopisu Ateliér, dvakrát v celostránkovém vydání. GmP úzce spolupracuje s časopisem Pars, jsou zde uváděny půlroční programy GmP, recenzovány výstavy a publikovány diskusní příspěvky týkající se její činnosti. Publicitu má GmP i v zahraničí, např. program výstav GmP je pravidelně otiskován v pasovském časopisu Passauer Kunst Blätter.

Závěr

Celkově lze hodnotit rok 2003 v Galerii města Plzně jako úspěšný jak po stránce programové a ohlasu výstav i dalších akcí, tak i po stránce hospodaření a vyrovnané finanční bilance.

Zpracoval Václav Malina, ředitel GmP